

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „СЧЕТОВОДНА ОТЧЕТНОСТ“

Приета от ФС (протокол №/ дата):

Приета от КС (протокол №/ дата):

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Христина Благоева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „СЧЕТОВОДСТВО НА БАНКИТЕ“;

ЗА СПЕЦ: „Счетоводство и финанси“; ОКС „бакалавър“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 4; СЕМЕСТЪР: 7;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 75 ч.

КРЕДИТИ: 8

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	45	3
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	165	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Надежда Попова)

2.
(гл. ас. д-р Румяна Маринова)

Ръководител катедра:
„Счетоводна отчетност“ (доц. д-р Слави Генев)

I. АНОТАЦИЯ

С изучаването на дисциплината „Счетоводство на банките” студентите от специалност „Счетоводство и финанси” получават теоретични познания и практико-приложни умения относно организацията на счетоводството и изготвянето на финансовите отчети в търговските банки.

Дисциплината надгражда знанията на студентите от счетоводни дисциплини, изучавани в предходни семестри. Като цяло, учебният материал задълбочава познанията на студентите в банковата сфера.

Учебното съдържание на дисциплината по-конкретно включва: организация и отчитане на безналичните плащания в страната и на презграничните преводи, отчитане на предоставените кредити и други финансови активи, отчитане на привлечения капитал, особености в отчитането на приходите и разходите, отчитане на собствения капитал, особености при отчитането на емисионно-касовите операции и специфика при годишното приключване и съставянето на годишния финансов отчет.

С изучаването на тези въпроси студентите от специалност „Счетоводство и финанси” получават основополагащи знания в сферата на банковото счетоводство, необходими за успешната им реализация като счетоводители или други икономически специалисти в стопанската практика. Тези знания развиват способността в студентите за придобиване на нови знания и умения, не само в сферата на банковото счетоводство, но и по други икономически дисциплини.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
ТЕМА 1 Характеристика на дейността и на счетоводството на банките		2	2	
1.1.	Същност на банковата система. Нормативна уредба на банковата дейност.			
1.2.	Банковата дейност като обект на отчитане. Специфики на счетоводството на банките.			
ТЕМА 2 Отчитане на безналичните разплащания в България		4	6	
2.1.	Организация на системата за безналични разплащания. Форми на безналични плащания.			
2.2.	Организация на разплащателния процес и отчитане на плащанията с кредитен превод в страната.			
2.3.	Организация на разплащателния процес и отчитане на плащанията с директен дебит в страната.			
2.4.	Организация на разплащателния процес и отчитане на плащанията с банкови карти в страната.			
2.5.	Същност и видове акредитиви. Организация на разплащателния процес и отчитане на плащанията с акредитиви в страната.			
ТЕМА 3 Отчитане на презграничните преводи		4	6	
3.1.	Характеристика и специфика при отчитането на презграничните преводи.			
3.2.	Организация на разплащателния процес и отчитане на плащанията с презграничен директен кредит.			
3.3.	Организация на разплащателния процес и отчитане на презгра-			

	ничните плащания с директен дебит.			
3.4.	Организация на разплащателния процес и отчитане на презграничните плащания с акредитиви.			
ТЕМА 4 Отчитане на предоставените кредити		4	6	
4.1.	Нормативна уредба на кредитната дейност.			
4.2.	Класификация на предоставените банкови кредити.			
4.3.	Характеристика на основните форми на кредитите.			
4.4.	Организация и методология на отчитането на кредитите.			
4.5.	Етапи на кредитната дейност на банките и тяхното отчитане.			
ТЕМА 5 Отчитане на финансовите активи на банките		2	4	
5.1.	Характеристика на финансовите активи.			
5.2.	Видове финансови активи.			
5.3.	Отчитане на финансовите активи в банките.			
ТЕМА 6 Отчитане на привлечения капитал в банките		2	5	
6.1.	Класификация на привлечения капитал. Общи условия за откриване и закриване на банкови сметки.			
6.2.	Отчитане на привлечените средства по депозити.			
6.3.	Отчитане на привлечените средства по разплащателни и други сметки.			
6.4.	Отчитане на получените заеми и други дългове.			
ТЕМА 7 Отчитане на разходите в банките		2	2	
7.1.	Характеристика на разходите като обект на отчитане в банките.			
7.2.	Отчитане на финансовите разходи.			
7.3.	Отчитане на разходите по икономически елементи.			
ТЕМА 8 Отчитане на приходите в банките		2	2	
8.1.	Характеристика на приходите като обект на отчитане в банките.			
8.2.	Отчитане на финансовите приходи.			
8.3.	Отчитане на приходите от продажби и други приходи.			
ТЕМА 9 Отчитане на собствения капитал на банките		2	4	
9.1.	Характеристика на собствения капитал като обект на отчитане и надзорно регулиране.			
9.2.	Отчитане на основния капитал.			
9.3.	Отчитане на резервите.			
9.4.	Отчитане на финансовия резултат.			
ТЕМА 10 Отчитане на емисионно-касовите операции		4	5	
10.1.	Характеристика на емисионната дейност на БНБ и отчитане на емисионните операции.			
10.2.	Отчитане на изваждането от обращение на негодни парични средства и при парична обмяна.			
10.3.	Организация и отчитане движението на парични средства в банковата система.			

10.4.	Отчитане на касовите операции в банките в левове и валута.			
ТЕМА 11 Финансови отчети на банките		2	3	
11.1.	Особености на финансовите отчети на банките. Годишно счетоводно приключване и състав на годишния финансов отчет.			
11.2.	Специфика в изготвяне на отчета за финансовото състояние на търговските банки.			
11.3.	Специфика в изготвяне на отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на търговските банки.			
	Общо:	30	45	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Контролна работа – тест и задача, обхващащи материала по няколко теми	2	40
1.2.	Курсова работа, обхващаща материала по няколко теми	1	60
Общо за семестриален контрол:		3	100
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит – тест с комбинация от отворени и затворени въпроси от конспекта по дисциплината и комплексна задача	1	65
Общо за сесиен контрол:		1	65
Общо за всички форми на контрол:		4	165

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Костова, Н., Попова, Н., Захариев, П. и Маринова, Р. Счетоводство на банките, Наука и икономика, 2020 г. (под печат).
2. Костова, Н., Атанасова, А., Захариев, П. и Попова, Н. Счетоводство на банките, Актив-К, Варна, 2010 г.
3. Атанасова, А. и колектив. Сборник от задачи и тестове по счетоводство на банките, Актив-К, Варна, 2010 г.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Стоянов, Ст. и др. Банково счетоводство, Издателски комплекс - УНСС, София, 2018 г.
2. Ималова, Д. Банково счетоводство, АИ"Ценов", Свищов, 2016 г.
3. Атанасова, А. и др. Управление на финансовия резултат в българските търговски банки чрез обезценка на вземания по отпуснати кредити. Годишник на ИДЕС, 4, София, 2010 г.
4. Атанасова, А., Попова-Йосифова, Н. Оповестяване на кредитния риск в годишните финансови отчети на банките в България : [Електронен ресурс]. Икономика и компютърни науки, Варна : Знание и бизнес, 4, 2018 г.
5. Костова, Н. Проблеми на контрола върху публичната отчетност на търговските банки. Научна конференция „Счетоводство, анализ и контрол – теория и практика”, изд. Наука и икономика, Варна, 2007 г.
6. Костова, Н. Обезпечаване на прозрачност на банковата финансова система, Доклад на юбилейна международна научнопрактическа конференция, Модернизация на икономиката – макроикономически, финансови и социални аспекти, 6-7 Ноември 2008 г., Том II, Академично издателство “Ценов” гр. Свищов, 2008 г.
7. Маринова, Р., Атанасов, Ат. Нефинансовата информация във финансовите отчети като елемент на корпоративната социална отговорност и предпоставка за устойчиво развитие. - У п р а в л е н и е и устойчиво развитие, 2014 г.
8. Маринова, Р. „Новите правила относно пруденциалните изисквания за кредитните институции”. Международна научна конференция „Икономиката в променящия се свят:

Национални, глобални и регионални измерения”: Том IV, изд. Наука и икономика, Варна, 2015 г.

9. Маринова, Р. Операциите с виртуална банкова карта – същност и особености при отчитането им. VIII международна научна конференция „Икономиката в променящия се свят: Национални, регионални и глобални измерения”: Том I, изд. Наука и икономика, Варна, 2017 г.

10. Попова, Н. Информационна полезност на оповестяванията относно справедливата стойност във финансовите отчети на банките. Международна научна конференция „Тенденции и предизвикателства в развитието на икономиката” ИУ-Варна, 10-11 май, 2012 г.

11. Попова, Н. Прозрачност на оповестяванията относно обезценката на предоставени кредити във финансовите отчети на банките. Научна конференция на тема: „Качество и полезност на счетоводната информация”, Варна, 28-29/09/2012 г.

12. Попова, Н. Обезценката на кредити като управленски инструмент за публичните банки. Международной научно-практической конференции „Украина – България – Европейский союз: современное состояние и перспективы”, Варна, 17/09/2013 г.

13. Попова, Н. Счетоводно третиране на предплатените карти като вид иновативен банков продукт. Десета международна научно-приложна конференция „Икономика и мениджмънт на иновациите – съвременни теории и практики”, Варна, 02-05/07/2014 г.

14. Попова-Йосифова, Н. Прозрачност на оповестяванията относно управлението на кредитния риск във финансовите отчети на банките. Известия на Съюза на учените - Варна. Сер. Икономически науки, 2017 г.

15. Попова-Йосифова, Н. Влияние на финансовата отчетност върху оповестяванията за целите на банковия надзор. Известия на Съюза на учените - Варна. Сер. Икономически науки, Варна : Съюз на учените - Варна, 7, 2018 г.

16. Попова, Н. Прозрачност на информацията в годишните финансови отчети на банките в България, Наука и икономика, Варна, 2018 г.

17. Филипова, Ф., Попова, Н. и др. Прилагане на МСС/МСФО в България: състояние и резултати. Издателство „Наука и икономика“, Икономически университет – Варна, 2013 г.

18. Валутен закон, обн. ДВ, бр. 83/1999 г., посл. изм. ДВ, бр. 17/2019 г.

19. Закон за БНБ, обн. ДВ, бр. 46/1997 г., посл. изм. и доп. ДВ, бр. 83/2019 г.

20. Закон за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, обн. ДВ бр. 62/2015 г., посл. изм. ДВ бр. 37/2019 г.

21. Закон за кредитните институции, обн. ДВ, бр. 59/2006 г., посл. изм. ДВ, бр. 11/2020 г.

22. Закон за мерките срещу изпирането на пари, обн. ДВ, бр. 27/2018 г., посл. изм. ДВ, бр. 94/2019 г.

23. Закон за ограничаване на плащанията в брой, обн. ДВ, бр. 16/2011 г., посл. изм. ДВ бр. 94/2019 г.

24. Закон за платежните услуги и платежните системи, обн. ДВ, бр. 20/2018 г., посл. изм. ДВ бр. 94/2019 г.

25. Закон за счетоводството, обн. ДВ, бр. 95/2015 г., посл. изм. ДВ, бр. 96/2019 г.

26. Търговски закон, обн. ДВ, бр. 48/1991 г., посл. изм. ДВ, бр. 83/2019 г.

27. Наредба No 3 на БНБ от 18 април 2018 г. за условията и реда за откриване на платежни сметки, за изпълнение на платежни операции и за използване на платежни инструменти - обн. ДВ, бр. 37/2018 г., посл. изм. ДВ бр. 50/2019 г.

28. Наредба № 7 на БНБ от 24 април 2014 г. за организацията и управлението на рисковете в банките, обн. ДВ, бр. 40/13.05.2014 г., посл. изм. ДВ бр. 40/2019 г.

29. Наредба № 8 на БНБ от 24 април 2014 г. за капиталовите буфери на банките, обн. ДВ, бр. 40/2014 г., посл.изм. ДВ бр. 63/2017 г.

30. Наредба № 13 на БНБ от 18 август 2016 г. за прилагането на международен номер на банкова сметка и за БАЕ кодове, обн. ДВ, бр. 69/2016 г.

31. Наредба No 16 на БНБ от 29 март 2018 г. за издаване на лицензи и одобрения, за вписване в регистъра по чл. 19 от Закона за платежните услуги и платежните системи и за изискванията към дейността на операторите на платежни системи с окончателност на сетълмента, обн. ДВ, бр. 32/2018 г., посл. изм. ДВ бр. 21/2019 г.
32. Международни счетоводни стандарти и Международни стандарти за финансово отчитане, <https://www.ifrs.org/issued-standards/>
33. Указания на БНБ.